

Ämnesstudier i svenska som andraspråk för ämneslärare i grundskolans årskurs 7-9

Studies in Swedish as a Second Language for Teachers Working in Grades 7 to 9

7,5 högskolepoäng

7,5 credits

Ladokkod: 11S248

Version: 1.0

Fastställt av: Utbildningsutskottet 2014-11-18

Gäller från: VT 2015

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Ämnesdidaktik (G2F), Svenska som andraspråk (G1F)

Utbildningsområde: Undervisning 75%, Verksamhetsförlagd utbildning 25%

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Förkunskapskrav: Godkänt resultat i termin 1 samt godkänt resultat på all VFU inom ramen för Ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9, 270 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Andraspråklärarens roll som ”expert” i arbetslagen vad gäller språkutveckling i skolans alla ämnen synliggörs och diskuteras och i anslutning här till läses, kritiskt granskas och provas genrepdagagogik. Vidare belyses, problematiseras och exemplifieras hur multimodalitet kan användas för att främja flerspråkiga elevers språkutveckling och lärande. Detta sker genom ett temaarbete kring begreppet hållbar utveckling där studenterna i grupp planerar och presenterar en språkutvecklande lektionsplanering.

Utifrån forskning och aktuell debatt belyses, problematiseras och granskas vidare de nya mediernas roll i barns och ungas liv i och utanför skolan och hur sociala medier och digitala redskap kan användas för såväl lärarens egen dokumentation, reflektion och utvärdering som redskap för flerspråkiga elevers språk- och kunskapsutveckling i åk 7-9.

Delar av kursen ägnas åt analys och kritisk granskning av hur texter producerar mening samt hur flerspråkiga elevers förutsättningar och möjligheter att utveckla strategier för analys, tolkning och reflekterande läsning och samtal kan främjas och stödjas.

Mål

Studenten ska efter avslutad kurs kunna

- belysa och problematisera andraspråklärarens möjligheter att stödja och handleda kollegor i den kommande yrkesverksamheten avseende språkutveckling i alla ämnen
- synliggöra och konkretisera sambandet mellan språk- och kunskapsutveckling genom genrepundervisning i skolans olika ämnen, med särskilt fokus på flerspråkiga elever i ett andraspråksperspektiv
- planera och presentera en lektionsplanering kring hållbar utveckling, samt utifrån gällande styrdokument för undervisning, motivera och exemplifiera hur språket kan synliggöras i skolans olika ämnen
- utifrån forskning och debatt problematisera digitala verktyg och sociala mediers roll i barns och ungas liv i och utanför skolan, samt kritiskt reflektera kring de möjligheter som finns att utnyttja de nya medierna för språk- och kunskapsutveckling i SVA-undervisningen i åk 7-9
- analysera och kritiskt granska hur olika texter producerar mening, samt hur flerspråkiga elevers förutsättningar och möjligheter att utveckla strategier för analys, tolkning och reflekterande samtal, kan främjas och stödjas

Undervisningsformer

Föreläsningar, seminarier och workshops.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Gruppredovisning (temaarbete), seminarier, inlämningsuppgifter enskilt såväl som i grupp.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursplaneringsmöte. Vid kursslut genomförs en individuell skriftlig utvärdering. Resultatet av utvärderingarna är vägledande för utveckling av kommande kurser och delges studenterna genom kursens kursrapport, vilken publiceras i enlighet med högskolans rutiner.

Övrigt

Kursen ingår i Ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9, 270 hp.

Bilaga: Litteraturlista för Ämnesstudier i svenska som andraspråk för ämneslärare i grundskolans årskurs 7-9 (11S248)

Danielsson, Kristina & Selander, Staffan (2014). *Se texten!: multimodala texter i ämnesdidaktiskt arbete*. Malmö: Gleerups (177 s)

Demervall, Frida (2009). *Miljö - så funkar det*. Stockholm: Svenskt näringsliv (32 s) Finns som pdf i PingPong

Demervall, Frida (2010). *Miljö - så funkar det*. Stockholm: Svenskt näringsliv (56 s) Finns som pdf i PingPong

Embretsen, Eva-Lena (2006). *Samtalskonst i praktiken*. Stockholm: Lärarförbundet/Lärarnas Riksförbund [Finns i digital pdf-fil] (19 s)

Gibbons, Pauline (2013). *Lyft språket, lyft tänkandet: språk och lärande*. Stockholm: Hallgren & Fallgren Studieförlag (263 s)

Hajer, Maaïke (2004). "Vilken kunskap?" Språkutvecklande ämnesundervisning: ett andraspråksperspektiv i alla ämnen. Olofsson, M. (red.) *Symposium 2003: Arena andraspråk*. Stockholm: HLS förlag, s. 27-41 (14 s)

Hajer, Maaïke & Meestringa, Theun (2010). *Språkinriktad undervisning: en handbok*. 1. uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren (226 s)

Lantz-Andersson, Annika & Säljö, Roger (red.) (2014). *Lärare i den uppkopplade skolan*. Malmö: Gleerups, s. 13-36, 129-168, 197-224 (91 s)

Kuyumcu Eija (2013). Genrepedagogik som verktyg i språk- och kunskapsutvecklande undervisning och lärande. I Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) (2013). *Svenska som andraspråk: i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur, s. 605-628 (24 s)

Persson, Christel & Persson, Torsten (2011). *Hållbar utveckling: människa, miljö och samhälle*. 2., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur (215 s)

Scherpe, Hans-Åke (2003). *Att leda lärande samtal*. Karlstad: Universitetsstryckeriet i Karlstad. [Finns i digital pdf] (71 s)

SOU 2004:104. *Att lära för hållbar utveckling*. Betänkande av Kommittén för utbildning för hållbar utveckling. Stockholm: Fritzes (ca 15 s)

En vetenskaplig artikel eller pedagogiskt material på engelska väljs i samråd med lärare (ca 20 s)

Ytterligare artiklar av relevans för ämnet (max 100 s)

Referenslitteratur

Andersson, Lars-Gunnar (2001). *Språktypologi och språksläktskap*. Stockholm: Liber (95 s)

Engstrand, Olle (2007). *Fonetik light : [lajt] : kortfattad ljudlära för språkstudier och uttalsundervisning*. Lund: Studentlitteratur (135 s)

Gibbons, Pauline (2006). *Bridging discourses in the ESL classroom : students, teachers and researchers [Elektronisk resurs]*. London: Continuum International Publishing Group (322 s)

Källström, Roger (2012). *Svenska i kontrast: tvärspråkliga perspektiv på svensk grammatik*. Lund: Studentlitteratur (221 s)